Türkiye Büyük Millet Meclisi - Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı
Tarih: 03/11/2026 16:52
Sayı: E-120.07.03-1976028

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

COP31 TÜRKİYE ANTALYA

7/43866 } GK 152
7/43870 }
7/45023 GK 168
7/47631 }
7/47860 } GK 12
7/48426 }
7/49568 GK 15
7/49668 } GK 16
7/49671 }
7/50258 GK 21

Sayı : E-85112434-610-9118839
Konu : Soru Önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
(Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı)

İlgi : a) 07.05.2026 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1851528 sayılı yazınız.
b) 08.06.2026 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1870974 sayılı yazınız.
c) 12.08.2026 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1913354 sayılı yazınız.
ç) 18.08.2026 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1920805 sayılı yazınız.
d) 09.09.2026 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1936404 sayılı yazınız.
e) 01.10.2026 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1949566 sayılı yazınız.
f) 02.10.2026 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1950523 sayılı yazınız.
g) 13.10.2026 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1957647 sayılı yazınız.

İlgi yazılar ekinde yer alan soru önergelerine ilişkin Bakanlığımızca hazırlanan cevaplar Ek'te sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Nuri ERSOY
Bakan

Ek: Liste ve Cevaplar (18 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.
Doğrulama Kodu: 247997C8-A7E1-49BB-9DAB-4D863D753757 Doğrulama Adresi: https://www.turkiye.gov.tr/ktb-ebys

Cumhuriyet Bulvarı No: 4 Ulus Altındağ / ANKARA
Telefon No: (312) 470 8000 Belge Geçer No: (312) 470 5131
http://www.ktb.gov.tr http://sgb.ktb.gov.tr
KEP Adresi : kulturveturizmbakanligi@hs01.kep.tr

Bilgi için:Hasgül ÇAKAN
İşletme İşçisi
Telefon No:(312) 470 50 05

7/49568
GK 15

KOCAELİ MİLLETVEKİLİ SAYIN ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU'NUN 7/49568 ESAS SAYILI SORU ÖNERGESİNE BAKANLIĞIMIZCA HAZIRLANAN CEVAP

Bakanlığımız (Sinema Genel Müdürlüğü)'ca;

"Rojbash" filmi için yapımcı tarafından 21.05.2024 tarihli dilekçeyle İstanbul Telif Hakları ve Sinema Müdürlüğüne kayıt ve tescil başvurusunda bulunulmuştur. Başvuru, 30.07.2024 tarihli ve 2024/11312 sayılı Alt Kurul kararıyla Değerlendirme ve Sınıflandırma Kuruluna sevk edilmiştir. Kurulun 07.08.2024 tarihli toplantısında, filmin ticari dolaşıma ve gösterime sunulmasının uygun olmadığına oy birliğiyle karar verilmiştir. Söz konusu kararın hukuki dayanağını, 5224 sayılı Kanun'un 7'nci maddesinin birinci fıkrası ile Sinema Filmlerinin Değerlendirilmesi ve Sınıflandırılmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in 8'inci maddesinin ikinci fıkrası oluşturmaktadır.

Yapımcı vekili tarafından, Değerlendirme ve Sınıflandırma Kurulu kararının iptali istemiyle açılan dava Ankara 3. İdare Mahkemesince kabul edilmiştir. Bakanlığımızca yapılan istinaf başvurusu üzerine Ankara Bölge İdare Mahkemesince ilk derece mahkemesinin kararı kaldırılmıştır. Bölge İdare Mahkemesi kararına karşı davacı tarafından temyiz yoluna başvurulmuş ve yürütmenin durdurulması talep edilmiş; ancak Danıştay tarafından bu talep reddedilmiştir. Bu kapsamda, önergeye konu Değerlendirme ve Sınıflandırma Kurulu kararının uygulanmasının aksini öngören veya uygulanmasını durduran bir yargı kararı bulunmamaktadır. Dolayısıyla, mevcut durumda söz konusu Kurul kararı uygulanabilirliğini korumakta olup Danıştay nezdindeki temyiz süreci devam etmektedir.

Kurul kararında; filmin Anayasa'nın 3'üncü maddesinde düzenlenen devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğü ilkesine aykırı sahne, diyalog ve görüntüler içerdiği; dil, siyasi tercih ve etnik köken bakımından ayrım gözeten unsurlar taşıdığı; terörle mücadelenin haksız olduğu algısını oluşturduğu ve bu mücadeleyi itibarsızlaştırdığı; kamu görevlilerinin (korucuların) çocuklar ve gençler nezdinde değersiz algılanmasına yol açabilecek biçimde sunulduğu; toplumda ayrışmaya neden olabilecek isnat ve yargılar içerdiği ve devletin birliğini bozmaya yönelik eylemlerin meşrulaştırılmasına ilişkin propaganda unsurları barındırdığı yönündeki tespitlere yer verilmiştir. Kararın gerekçeli metninin kamuoyuna açıklanmasına ilişkin özel bir yasal düzenleme bulunmamaktadır.

Söz konusu karar, 5224 sayılı Kanun ve ilgili Yönetmelik kapsamında filmin ticari dolaşıma veya gösterime sunulmasına ilişkindir. Bu çerçevede, ticari amaç taşımayan gösterimler de değerlendirme ve sınıflandırma mevzuatı kapsamındadır.

Filme ilişkin değerlendirme, filmin dili veya vatandaşlarımızın kültürel yaşamını konu edinmesi esas alınarak yapılmamıştır. İnceleme, filmin içeriğinin 5224 sayılı Kanun, ilgili Yönetmelik ve Anayasa'da öngörülen ilkeler çerçevesinde değerlendirilmesi suretiyle gerçekleştirilmiştir. Filmin Kürtçe olması ve Kürt kültürel yaşamını konu edinmesi, ret gerekçesi oluşturmamıştır.

Bakanlığımız tarafından, önergede adı geçen kurumlara filmin gösterimine ilişkin resmî bir yazı gönderilmemiş ve herhangi bir talimat verilmemiştir.

Değerlendirme ve Sınıflandırma Kurulunun genel yaklaşımı, eserlerin mümkün olduğu ölçüde uygun yaş sınırlamaları ve uyarı işaretleriyle izleyiciye ulaştırılmasıdır. Bu kapsamda öncelikli amaç, eserlerin bütünüyle dolaşımdan kaldırılması yerine, mevzuat çerçevesinde uygun sınıflandırmayla izleyiciye sunulmasını sağlamaktır.

Başvurular, eserin diline göre değil, içeriği esas alınarak ve mevzuatta belirlenen sınırlar çerçevesinde incelenmektedir. Bakanlığımızda filmlerin dillerine göre ayrıştırılmış istatistikî veri tutulmamaktadır. Yasal koşulları sağlayan her dildeki eser gösterime sunulabilmektedir.

Değerlendirme ve Sınıflandırma Kurulunun temel yaklaşımı, eserlerin yaş sınırlamaları ve uyarı işaretleriyle izleyiciye ulaştırılmasıdır. Bununla birlikte, söz konusu filme ilişkin inceleme sonucunda filmin kamu düzeni ve anayasal ilkeler bakımından ticari dolaşıma ve gösterime sunulmasının uygun olmadığına oy birliğiyle karar verilmiştir.

Bilindiği üzere, Anayasa'nın 26'ncı maddesi düşünceyi açıklama ve yayma hürriyetini, 27'nci maddesi ise bilim ve sanat hürriyetini güvence altına almaktadır. Anılan maddeler ile Anayasa'nın 13'üncü maddesi uyarınca bu hürriyetler; millî güvenliğin, kamu düzeninin ve kamu güvenliğinin korunması, Cumhuriyetin temel niteliklerinin ve devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğünün korunması gibi sebeplerle, ancak kanunla ve ölçülülük ilkesine uygun olarak sınırlandırılabilmektedir.

Kanunilik ilkesi çerçevesinde, 5224 sayılı Kanun'da değerlendirme ve sınıflandırma; "Ülke içinde üretilen veya ithal edilen sinema filmlerinin ticari dolaşıma veya gösterime sunulmadan önce, gösterim ve iletim biçimleri dikkate alınarak kamu düzeni, genel ahlâk ile küçüklerin ve gençlerin ruh sağlığının korunması, insan onuruna uygunluk ve Anayasa'da öngörülen diğer ilkeler doğrultusunda denetlenmesi, değerlendirilmesi ve sınıflandırılması" şeklinde tanımlanmıştır. Kanun'un 7'nci maddesinde ise değerlendirme ve sınıflandırma sonucunda uygun bulunmayan filmlerin ticari dolaşıma ve gösterime sunulamayacağı hükme bağlanmıştır

Ayrıca, Anayasa'nın 14'üncü maddesi uyarınca hiçbir hak ve hürriyet, devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğünü bozmayı amaçlayan faaliyetler biçiminde kullanılamaz. Bu çerçevede değerlendirme ve sınıflandırma işlemleri; 5224 sayılı Kanun, ilgili Yönetmelik ve Anayasa'da öngörülen ilkeler doğrultusunda, kamu düzeni ile küçüklerin ve gençlerin ruh sağlığının korunmasına ilişkin ölçütler de dikkate alınarak, eser bazında ve filmin dilinden bağımsız şekilde yürütülmektedir.